

Sygn. akt III Czgg 1627/19

POSTANOWIENIE

Dnia 14 maja 2020 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący-Sędzia: Andrzej Dyrda

Sędziowie: Henryk Brzyżkiewicz

Artur Żymelka

po rozpoznaniu w dniu 14 maja 2020r. w Gliwicach na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa I. L.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w K.

o naprawienie szkód w budynkach i lokalach

na skutek zażalenia powódki

na postanowienie Sądu Rejonowego w Rybniku

z dnia 13 listopada 2019r., sygn. akt I Cgg 2/19

postanawia:

- 1. zmienić zaskarżone postanowienie w punkcie 2 w ten sposób, że nie obciążać powódki kosztami procesu;**
- 2. oddalić zażalenie w pozostałym zakresie;**
- 3. nie obciążać powódki kosztami postępowania zażaleniowego.**

SSO Artur Żymelka SSO Andrzej Dyrda SSO Henryk Brzyżkiewicz

Sygn. akt III Cz 1627/19

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Rybniku postanowieniem z dnia 13 listopada 2019r. odrzucił pozew (pkt 1) i zasądził od powódki na rzecz pozwanej kwotę 5.417 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt 2).

Uzasadniając rozstrzygnięcie Sąd Rejonowy wskazał, że pozew został odrzucony na podstawie art. 199 § 1 pkt 1 k.p.c. albowiem prowadzone przez powódkę negocjacje zostały zakończone ugodą z dnia 4 lipca 2018r. Sąd stwierdził, że uгода ta nie obejmowała tego samego roszczenia co żądanie pozwu, natomiast powódka nie wykazała, aby zwracała się do pozwanej o zapłatę za uszkodzenia których domaga się w pozwie z dnia 26 czerwca 2019r. Na tej podstawie Sąd uznał, że powódka jako strona przegrywająca została obciążona kosztami procesu w całości na podstawie art. 98 k.p.c.

Zażalenie na to postanowienie wniosła powódka.

W uzasadnieniu wskazała, że w postępowaniu ugodowym jedynie część szkód zostało uwzględnione w ugodzie, natomiast co do pozostałych została pouczona przez pozwaną, że winna zgłosić się do sądu.

W odpowiedzi na zażalenie pozwany wniósł o oddalenie zażalenia oraz zasądzenie od powódki na jego rzecz kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 199 § 1 pkt 1 k.p.c. Sąd odrzuci pozew jeżeli droga sądowa jest niedopuszczalna.

W tym miejscu wskazać należy, że odrzucenie pozwu na tej podstawie, nie jest wyrazem merytorycznego rozpoznania zgłoszonego żądania, ale wynikiem stwierdzenia zaistnienia przesłanek, które powodują konieczność odrzucenia pozwu. (patrz: Piaskowska O.M. (red.) – Komentarz do art. 199 k.p.c., w Kodeks postępowania cywilnego. Postępowanie procesowe. Komentarz, WKP, 2020).

Zgodnie z art. 151 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. Prawo geologiczne i górnicze (tekst jednolity: Dz. U. z 2019r. poz. 868 z późniejszymi zmianami) sądowe dochodzenie roszczeń jest możliwe po wyczerpaniu postępowania ugodowego. Warunek wyczerpania postępowania ugodowego jest spełniony, jeżeli przedsiębiorca odmówił zawarcia ugody lub jeżeli od skierowania przez poszkodowanego roszczenia wobec przedsiębiorcy upłynęło 30 dni, chyba że poszkodowany, zgłaszając żądanie zawarcia ugody, wyznaczy dłuższy termin.

Z akt sprawy nie wynika, aby powód co do roszczeń zgłoszonych w pozwie, wyczerpał postępowanie ugodowe. Uznać zatem należało, że zaistniała przeszkoda w rozpoznaniu jego roszczenia przez Sąd cywilny wskazana w art. 199 § 1 pkt 1 k.p.c., co skutkowało musiło odrzuceniem pozwu.

Odnosząc się natomiast co do rozstrzygnięcia o kosztach procesu, Sąd Okręgowy uznał, że zaistniały podstawy do odstąpienia od obciążenia tymi kosztami powódki.

Wskazać należy, że zgodnie z art. 102 k.p.c. w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami.

Przytoczona regulacja prawna, jako przepis szczególny do wskazanego powyżej art. 98 k.p.c., winna być stosowana w wyjątkowych sytuacjach, na co zresztą wskazuje redakcja art. 102 k.p.c. Ocena, czy takie przesłanki wystąpiły powinna być zawsze dokonywana w całości kształcie okoliczności, które uzasadniałyby odstępstwo od podstawowych zasad decydujących o rozstrzygnięciu w przedmiocie kosztów procesu (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 1974 r., II CZ 223/73).

Sygn. akt III Cz 1627/19

W doktrynie i orzecznictwie, jako okoliczności uzasadniające zastosowanie art. 102 k.p.c., wskazuje się te związane z samym przebiegiem postępowania, ale również dotyczące stanu majątkowego i sytuacji życiowej strony. Niemniej jednak, trudna sytuacja ekonomiczna strony przegrywającej, nawet tak niekorzystna, że strona bez uszczerbku dla utrzymania własnego i członków rodziny nie byłaby w stanie ponieść kosztów, nie stanowi samodzielnej podstawy zwolnienia - na podstawie art. 102 k.p.c. - od obowiązku zwrotu kosztów przeciwnikowi, chyba że na rzecz tej strony przemawiają dalsze szczególne okoliczności, które same mogłyby być niewystarczające, lecz łącznie z trudną sytuacją ekonomiczną wyczerpują znamiona wypadku szczególnie uzasadnionego (wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 10 sierpnia 2012r., I ACa 316/12; postanowienie Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 29 czerwca 2012r., I ACz 961/12; wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 12 grudnia 2014r., I ACa 1050/14; wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 13 listopada 2014r., I ACa 596/14).

Nadto wskazuje się, że za zastosowaniem art. 102 k.p.c., przemawia również, obok okoliczności natury majątkowej i subiektywnej, również to, że strona wygrywająca korzystała ze stałej obsługi prawnej i nie poniosła dodatkowych nakładów na prowadzenie procesu (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 1972r., I PR 423/72).

Ocena tych okoliczności następuje z uwzględnieniem zasad współzycia społecznego.

W ocenie Sądu Okręgowego, za zastosowanie tej normy prawnej, przemawia przede wszystkim to, że odrzucenie pozwu nastąpiło wskutek niewyczerpania przez powódkę uprzedniego trybu dochodzenia roszczenia zgodnie z art. 151 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. Prawo geologiczne i górnicze. Jak już wskazano na wstępie, Sąd I instancji nie wypowiedział się zatem, czy roszczenie powódki jest uzasadnione, a jedynie stwierdził, że wskutek poczynionych ustaleń, nie jest jeszcze uprawniony do wypowiedzenia się o zasadności tego roszczenia. Pomimo, iż powódkę należało kwalifikować jako stronę przegrywającą, to jednakże w świetle tego, a zatem odrzucenia pozwu, jak również okoliczności, że strona pozwana korzysta ze stałej obsługi prawnej, co jednoznacznie wynika z treści dokumentu pełnomocnictwa (k. 27), a także, to, że powódka występuje w sprawie samodzielnie, czyniło uzasadnionym odstąpienie od obciążenia powódki kosztami procesu jak również kosztami postępowania zażaleniowego.

Reasumując, zażalenie powódki okazało się częściowo uzasadnione, o czym, Sąd orzekł na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. art. 397 § 2 k.p.c., w brzmieniu dotychczasowym wymienionego przepisu , a to na podstawie art. 9 ust. 4 ustawy z dnia 4 lipca 2019r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019r., poz. 1469 ze zmianami), natomiast w pozostałym zakresie zostało oddalone na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. art. 397 § 2 k.p.c., w brzmieniu dotychczasowym wymienionego przepisu , a to na podstawie art. 9 ust. 4 ustawy z dnia 4 lipca 2019r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019r., poz. 1469 ze zmianami).

O kosztach postępowania zażaleniowego, Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 102 k.p.c. w związku z art. 391 § 2 k.p.c. i art. 397 § 2 k.p.c., w brzmieniu dotychczasowym wymienionego przepisu, a to na podstawie art. 9 ust. 4 ustawy z dnia 4 lipca 2019r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019r., poz. 1469 ze zmianami).

SSO Artur Żymełka SSO Andrzej Dyrda SSO Henryk Brzyżkiewicz